

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47,

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fe-care publicare.

**Din cauza SS. a le Învierii
nrul cel mai de aproape a-
pare Joi în 24 Aprilie.**

Oaue roșii veritabile.

Sibiu, 18 Aprilie.

La pascale gregoriane concetățenii nostri maghiari ne îmbăia cu oaue roșii, bune poate pentru dînsii, ne potrivite pentru noi cei ce eram o-sindii a spăsi încă multe păcate în marele post.

Peste două zile serbăm și noi Învierea lui Chs., prin care a înviat și neamul omesc din selbătecia în care l' cufundase pornirea cea materialistică a speculațiunilor mărginite din anticuitate. Însă noi avem să ne bucurăm, nu numai de aducerea a mințe a unui eveniment, care este preste toate evenimentele, ci să ne bucurăm că după o amorțire de un deceniu vedem și în sinul amorțitei naționalității române unele semne de înviere națională. Semnele aceste sîntem siguri că vor fi permise de Românii din Transilvania și Ungaria ca cele mai potrivite oaue roși de pasci.

Dar care sînt aceste? vor întreba cu ne astempăr unii din cetitorii nostri. Noi presupunem că o parte dintrînsii ghicesc, fără de a le spune. Unul este o dare de seamă asupra biografiei marelui metropolit Andrei, de N. Popea,* altul este memorandumul sau petițiunea îndreptată de juristii nostri cătră dieta Ungariei.**?)

Darea de samă este nepretensioasă Ea nu vorbesc nici lat, nici sforăitoriu, cu toate aceste, fotografînd ideile depuse în biografia marelui bărbat, de N. Popea, are un preț neasemănat literar și apoteosază mai mult decît ori ce laudă pre bărbatul, care ne ridicase din umilirea în care zăcea poporul nostru înainte de dînsul și ne puse pe treapta egală cu alte popoare politice din țeara în care locuim. Darea de samă din cestiune poate fi aprețuită în toată valoarea dacă cineva o cetește și dacă a cetit și biografia de N. Popea

De puțin interes literar s'ar părea că este petițiunea din cestiune, putem dice că într'aceia măsură și de mai puțin interes politic; de oare ce este un a verigă dintr'un lanț și o curată cestiune de drept. Însă importanța pentru Românii din Transilvania și părțile anecse nu i se poate disputa nici decum. Actul acesta este chie-mat a apăra pînea de toate dîilele a aproape trei milioane suflete. Dacă aceste, aproape trei milioane de Români, vor fi periclitate în existența lor, atunci pentru ele ori ce politică este indiferentă.

Ne pare bine, că ne putem saluta la serbătoarea Învierii cu astfelu de oaue roșii și dorim Românilor nostri, ca fie care pasci să vină cu plocoane tot mai bune, de care să se bucure și mai mult decum se bucură de astădată tot Românul cu inimă românească de cele ce i s'au oferit.

Revista politică.

Sibiu, în 18 Aprilie.

În fine bugetul Ungariei pe a. 1880 este votat.

Gladstone, care vorbia ca om al opozițiunei atît de rîu de Austro-Ungaria, astăzi este primministrul al Britaniei mari. Nu e mirare dacă pe lângă presă, cu deosebire cea maghiară, și diplomația din Austro-Ungaria se simte neliniscită. Cetim că contele Károlyi, ambasadorul nostru din London este foarte activ și cercetează des pe regina Victoria. Ce va fi avînd ambasadorul nostru de isprăvit la Windsor nu scim, de cum va însă va fi stărînd cu Gladstone să repareze ca ministru ceea ce a greșit ca opozițional, — apoi toată osteneala e zadarnică. Englezii de a-tădată sciu ce sciu și nu se pleacă nici înaintea lui Bismarck, cu atît mai puțin înaintea lui Haymerle. „Pester Lloyd” dice, că partida (liberală engleză) va lucra pentru căderea ei.

Din Berlin se telegrafează că un articol al diariului „Post”, vorbind despre diua naserii țarului și despre felicitările militare germane, susține că toate aceste sînt semne, că eară vine timpul, în care să se întărească încrederea celor trei împărați și a guvernelor lor.

„Novoie Wremea” din Petersburg anunță pregătiri mari de reșoiu în China.

Parlamentul britanic s'a deschis fără cuvînt de tron. Casa de jos și-a ales un orator și s'a amănat pînă pe ziua următoare.

„Polit. Corr.” află dela Cetinje din isvor oficial munte negrean ce s'a petrecut cu ocaziunea actului de cedere a teritoriului turcesc Munte-negru:

Armata de ocupațiune a Munte-negrului de sub comanda ducelui Petru Vucotici fu concentrată în 21 l. c. la Podgorița. După ameați în acea di Bachici, secretarii din ministeriul de externe și Gioran e-fendi, secretarii legațiunii misiunei o-tomanice în Cetinje, însoțiți de cinci perianici munte-negreni, au plecat spre Tusi, cu scop de a desbata și a se înțelege cu comandanții militari turcesci asupra modalităților luării în primire. Ajungînd înaintea Tusii, în fața comandanților turcesci misiunea a fost primită cu foc din puscii și membrii misiunei s'au mîntuit numai cu fuga. Un perianic de altminte primi o rană. În 22 armata munte-negreană a înaintat, însă întiturile evacuate de Turci erau ocupate de Arnăuți, cari au început numai decît un foc vehement. Ne avînd Munte-negrenii ordin a păși la ocupațiune și cu forță armată au ramas înaintea Diemopoliei pînă a început a înnopta. Într'aceia Arnăuții se adunau continuu și au început a pușca asupra vedetelor montene-grene la o distanță de o jumătate de oară de Podgorița. Două tunuri, cari după aceea se puseră în activitate, au făcut să amuțescă focul Arnăuților. În pusa ce a urmat Arnăuții veniau ca torenții din toate

părțile de preste Planinița și în sfîrșit au ocupat și Sipcianicul unde Turcii le lăsară 1000 cassette de prav. Hagi Osman pașa din Scutari adună Arnăuții sub comanda sa în giurul Tusii. Arnautlucul întreg și țeara Miridiților sînt în mișcare completă.

Din dieta Ungariei.

(Urmare.)

În curgerea discusiunei bugetare, pe care pentru angustimea spațiului nu o putem urmări pas de pas, s'au atins între altele și starea advocaților. S'au constatat, un lucru de astfel prea cunoscut, că statul advocaților se află astăzi în decadență. Mulți factori au contribuit pentru a provoca starea precară de astăzi a statului advocațial.

Advocația, dișe deputatul Dárday în ședința dela 21, nu a format în Ungaria un stat organizat pînă la inactivarea regulamentului advocațial, cu atît mai puțin o magistratură, ci a fost numai o pură întrebare de cualificațiune, și anunit în două privințe, practicarea advocației *ex professo* și ca mijloc pentru cei nenobili de a exercita drepturi politice. Aceasta este deosebirea esențială între advocația de odinioară și între cea de azi. Diploma de advocat dedea posesorului seu dreptul de a figura între staturile țerei, prin urmare asigurarea existenței era întemeiată în constituțiunea staturilor. De aci se esplică concurența cea mare de atunci la oficiile publice, dar aceasta pe atunci nu era un reu ci o necesitate. Schimbându-se împrejurările și alterându-se baza existenței producțiunea cea prea mare juridică se îndesă pe terenul exercițiului liber al advocației și trebuși se ajungă în stare fatală. La aceste momente mai vine și împrejurarea că în anii șesedeți s'au ușurat peste măsură condițiunile de a obține diploma de advocat. De aci provine rîul, că noi în Ungaria avem mai mulți advocați decît Franția și Germania la olată.

Legislativa nu poate delatura acest rîu dintr'o dată, ci cu încetul. Pentru aceasta însă nu i se poate imputa corpului legiuitor că prigonesce pe advocați. O asemenea politică de justiția prigonoare ar sămena cu dreptatea ce voiesce a pedepsi peccatele părinților în copii. Nu statul advocațiilor a provocat starea critică în care se află. Eu nu cer o aprovizionare pe sama advocaților, dar nu pot să aproberez acea politică justițiară, care se are a avé ca idee fundamentală macsima: societatea trebuie scutită contra advocaților. Îndreptarea relexor trebuie căutată pe altă cale. Primul pas potrivit s'a făcut deja prin inactivarea regulamentului advocațial dar acesta fiind manc ar trebui susțut a o revisiune și guvernul ar face bine prezentându-se cu un proiect de revisiune înainte de a se închide perioada dietală.

Deputatul Chorin constată că în administrațiunea justițiară se poate observa atît cu privire la codificațiune cît și la administrațiune un marasm. Încrederea în constanța orga-

nizațiunei judecătorești s'a sgduit prin diferite măsuri, anunit însă prin suspensiunea independenței judecătătorilor și creațiunile cele mari, cari puteau restabili încrederea, nu s'au arătat. De 13 ani trăim într'o epocă de constituționalism neturburat și totuși n'am avut vreme să creăm o lege, prin care să asigurăm libertatea personală, sântenia casei, de volnicia și escelele judecătorești și polițiene. N'avem cod penal militar, militarii nostri sînt supuși unui cod penal străin și străbătut de un spirit reacionar.

Procedura noastră disciplinară judecătorească care coresponde spiritului timpului se manuează de tribunalul suprem cu indulgență și blândeța noastră tradițională, așa încât mulți advocați și judecători nedemni rămân în funcțiunile lor și mai departe.

S'au făcut unele reflecțiuni și la starea advocaților. Trebuie să declar că această stare e de nesuferit. Dela 1861 pînă la anul 1867 s'a ușurat admiterea la advocatură în modul cel mai neresponsabil. Un exterior cuviincios, o scrisoare de recomandare, un atestat necontrolat de nimenea despre petrecerea în vre o cancelarie advocațială în timp de 1 sau 2 ani, era cualificațiune de ajuns. A urmat restringerea câștigului, eschiderea advocaților dela procedura bagatelară, un regulament advocațial, care face camerele advocaționale necapabile de a controla statul advocaților și a privilegia asupra onoarei lui. Advocății se făcură dependenți de judecătorii și de altă parte li se cerea să fie apărătorii dreptului vătamat contra escelor judecătorești. O astfel de purcedere nu va promova nici când desvoltarea morală a statului advocațial și dacă advocații unguresci tot își mai fac datorința, trebuie să constat, că statul advocațial al Ungariei e' mai bun decît numele seu și că merită o soarte mai bună.

Există în țeară o nemulțămire a-dînc înrădecinată, care cere cu stăruință introducerea de reforme radicale. Această nemulțămire se poate reduce la trei isvoară: lipsa de energie în administrațiunea justițiară, manciutatea în organizațiunea judecătorească și defectele codificațiunei unguresci care nu se află în culmea chie-mării sale și nu are ținte sigure. Încât pentru conducerea supremă a justiției există numai una părere, una convicțiune în țeara întreagă, adevă că ordinațiunile d-lui ministru de justiție sînt fără scop, provoacă numai încercături și dovedesc o desăvîrșită necunoscință în afacerile judecătorești. De exemplu ministrul exercită dreptul seu de controlă supremă asupra judecătătorilor așa că revidează pe fie care un două sau trei tribunale. Aceasta este o adevărată satiră a controlului, cu toate că la noi controla e mai necesară ca ori unde airea, pentru că organizațiunea noastră justițiară e tineră și nouă ne lipsește spiritul de corporațiune și disciplină, care în alte țeri sînt rezultatele unei funcționări de veacuri, la noi însă nu s'au potut desvolta încă. La ocupația funcțiunilor judecătorești minis-

*) În „Convorbiri literare nrul I din anul acesta.

**) Începuc cu nrul de față publicarea petițiunei.

trul nu ia în considerație talentul și sîrguința ci exclusiv anticîntatea, o sistemă cu atît mai periculoasă cu cît noi cu aceasta sistemă nu vom fi în stare nici cînd a elimina puterile netrebnice din serviciul judecătoreesc. Din sistemă aceasta a rezultat respingerea puterilor mai destoinice. De aici provine trista recădere la judecătorii noastre, din an în an se sporește apelațiunile și crește numărul sentințelor și deciziunilor la instanțele supreme, prin cari se modifică deciziunile instanțelor subalterne. În cele 30.134 gravamene de nulitate subterstrate curții de casațiune în anul 1879 s'au incuvințat 25 procente. Eată o ilustrațiune tristă despre vătămările comise contra formalității și despre necesiția de a aplica procedura civilă; 4699 numeri au trebuit retrimiși instanțelor prime pentru completarea actelor, o împiegurare aceasta, care esplică întîrzierea deciziunilor la tribunalul suprem în multe casuri. Deciziunile tribunalului superior cari modifică sentințe de ale instanțelor prime fac 14 procente din apelațiunile subterstrate, o proporțiune foarte nefavorabilă aceasta căci ne arată că în asemenea stare fie care merge cu procesul seu pînă la instanța superioară.

Precăd la noi funcționează pentru 11 milioane locuitori (Ungaria fără Transilvania) un singur tribunal de apelațiune Prusia are pentru 19 milioane locuitori 21, Franța pentru 37 mil. locuitori 28, Spania pentru 15 mil. locuitori 15, Italia pentru 25 mil. 20, România pentru 5 mil. 4, Austria pentru 20 milioane locuitori 9 tribunale de apelațiune, cu toate că nicăiri în lume nu se folosesc remediile juridice așa des ca la noi. În Italia se vine o apelațiune pe 2037 locuitori, în Franța pe 2029, în Bavaria pe 1908, în Austria pe 1028, și în România pe 630, în Ungaria pe 183 locuitori. Numai Grecia mai concurează cu noi în această privință, căci acolo se vine o apelațiune pe 143 locuitori. Deci condițiunea primă și neapărată a reformei noastre justițiare la noi e decentralizarea tablei reg. —

Și ce a făcut ministrul pentru a delatura aceste rele? Nimic! Într-o sistemă actuală de procedură și între conștiința publică a națiunii e un abis peste care nu poți trece. O națiune care nu poate controla procedura justițiară, nu are încredere în judecătorii și advocații sei. În fine oratorul se declară pentru părerea formulată în proiectul de rezoluțiune subterstrate de Veszter.

(Va urma.)

Petițiunea

juristilor români din Transilvania prezentată camerei deputaților în ședința dela 20 Aprilie st. n. a. c. în cestiunea referințelor urbariali. *)

Onorabilă casă a deputaților!

Proiectul de lege din 1 Martie a. c. prezentat onoratei case sub Nr. 356. în cestiunea simplificării și accelerării cauzelor urbariali de pe teritoriul Transilvaniei și a fostelor comitate Crasna, Solnocul de mijloc, Zarand și Districtul Cetății de peatră — trebuie să intereseze pe toți căți se ocupă cu referințele patriei noastre; dar mai vîrtos pre juristii și possessorii din Transilvania și numite părți, și anume: nu numai pentru scopul lui este de a introduce reforme de cea mai mare însemnătate pe terenul referințelor urbariali și de posesiune preste tot, — dar chiar și pentru principiile de drept des-

fașurate într'ensul, cari, considerînd toate referințele noastre locale, înaintea juristului și economului mai profund cugetătoriu numai decăt la prima privire apar ca nesce anomalii de drept, din care cauză cu tot dreptul se nasce întrebarea: că oare în secul al XIX, este posibil ca astfel de principii periculoase să se poată realiza, fără a provoca condamnatoarea critică a lunei civilizate?

Acest proiect de lege a atras asupra și a atențiunea subscrișilor. Noi studiîndu-l cu deamăruntul, ne ținem de datorință patriotică a desfașura toate motivele de drept, economie națională și politică cari pledează contra lui. Pentrucă, dacă proiectul, cu desconsiderarea acestor motive, ar deveni lege, sîntem convinși că nu numai ar aduce la sapă de lemn pe cea mai mare parte a fostilor iobagi, — ceea ce nu poate fi în interesul bine priceput al patriei noastre, — dar, considerînd, că în dispozițiunile sale esențiale trece peste marginile cuității și dreptății, ba atacă chiar și dreptul, ar paralisa și în străintate reputațiunea ce abia începuse patria noastră a 'și-o căștiga pe terenul referințelor de drept.

Această convingere a noastră se bazează pe o experiență de mai mulți ani, pe cunoscințele ce ni le am căștigat prin un studiu serios al cauzelor urbariali, și pe însăși praxa pe acest teren; căci ca apărători ai fostilor iobagi mai în toate cauzele urbariali, ne aflăm în atingere zilnică cu ei, — noi pricepem și cunoascem interesele lor.

Geniul civilizațiunii și al libertății pătrundînd la anul 1848 și inimile cetățenilor acestei patrie au produs acel fapt măreț, eternizat cu litere nesterse în paginile istoriei, care se cuprind în aceste două cuvinte: „libertate“, „egalitate“.

Acest eveniment a sfărîmat cătenele robiei, cari în întunecul feudalismului apăsau ca un blăstem cea mai mare parte a omenimei, a redat țeranului libertatea, de care era despoiat în contra dreptului naturii și l'a reașadat în drepturile sale de om.

Liberalismul legilor din 1848 prin cari s'au desființat robotele, îndreptățiat pe veri-cine a spera, că de aci încolo toate referințele de drept în patria noastră se vor rezolvî în această direcțiune și că și cestiunile ce remaseră după eliberare pendente între fostii proprietari (földesur) și fostii iobagi se vor regula definitiv pe aceste baze.

Pașii ce s'au intenționat a se face pe acest teren vre-o cățiva ani după eliberare păreau a justifica într'adevăr această presupunere, pentrucă proiectul patentei urbariale din 1854, după cît scim noi, a fost într'adevăr o emanățiune deamă la legi ce a desființat robotele, dar lucru de mirat, în anul 1854, scurtă vreme după eliberare, s'au și aflat oameni, cari au paralisat emiterea acelei patente în asemenea spirit.

Cu toate aceste recunoascem, că patenta dela 1854 cuprinde în sine multe dispozițiuni bune, și, abstrăgînd unele norme flexibile și de înțeles dubiu, cari au dat ansă la multe procese și interpretațiuni diferite, esplicăndu-se adecă în timpurile din urmă din lipsa unui sens precis, de unele judecătorii într'un felu ear de altele într'altul, s'ar puté numai mai corespunzătoare referințelor noastre.

Între dispozițiunile ecuitabile ale acestei patente se poate numera cu deosebire și aceea, care dispune admisibilitatea comasării numai în cazul, dacă acei ce o cer posed cel puțin a treia parte din teritoriul de comasat.

Scopul nostru însă nu este a analiza normele patentei urbariale, și nici a arăta părțile bune și rele a ordinațiunilor guvernului unguresc și

a legilor emise dela patentă încoace; dar nu putem lăsa ne-amintită regretabila împiegurare, că acestea din ce în ce tot mai mult s'au abătut dela direcțiunea liberală, ce în parte inaugurează patenta urbarială, că înaltul corp legislativ, în activitatea ce o desvoaltă pentru regularea afacerilor urbariali, spriginesce o direcțiune reacționară, carea respirînd din legile aduse deja și din cele ce se intenționează a se aduce, potențiază neîncrederea proprietarilor mici — a fostilor iobagi, față de acele legi, — o neîncredere, carea noi încă o considerăm de justificată.

Dal pentrucă ținem de nedrept și necuitabil acel principiu, care se pare a ținti deadreptul într'acolo ca să înlocuiască raportul urbarial desființat pentru totdeauna prin legile dela 1848 cu așa numita emfiteusis (arendă ereditară) și care e sprigin în proiectul subterstrate într'un mod mai îndreptat decăt în legile de pînă acum.

(Va urma.)

Ad. Nr. 181 1879.

Presidiul reuniunii învățătorilor români greco-orientali din diecesa Caransebeșului.

Dispozițiunea

presidiului reuniunii învățătorilor români greco-orientali din diecesa Caransebeșului comunicată reuniunilor gr. or. din diecesa Aradului din „Teara Bărsei“ și din protopopiatul Lipovei în cauza Școlaei Române.

Reuniunea învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului, care are de scop promovarea culturai poporului nostru român precum și înmulțirea cunoscințelor științifice, pedagogice și didactice între membrii ei învățători, luând în considerațiune problemele salutare ale eminenței foi pedagogice „Școlaei Române“, redactată de cunoscutul nostru pedagog Basiliu Petri, ce le validează cu demnitate în interesul învățătorilor și a școlaelor noastre române preste tot încă la începutul anului scolar 1878/9, când această foaie a început a reapăre după încetarea ei de un an, prin dispozițiunea sa ddto 14/26 Octomvre acel an Nr. 223, a recomandat în sinul ei pe calea despărțimintelor tuturor membrilor prenumerarea și susținerea „Școlaei Române“, ca a unei foi de prima recerintă pedagogică, mai cu samă pentru învățătorii și școlaelor noastre române.

În decursul anului trecut 1879 observînd presidiul susnumitei reuniuni, că lăudata foie „Școlaei Române“ este de nou la pragul apunerii ei din lipsa de suficient sprigin material, a dispus ca comitetul să intervină prin acela la sinodul eparchial din diecesa Caransebeșului cu o petițiune în scris ca acesta să contribuiească, ca reprezentanța diecesei — pentru susținerea desnumitei foi „Școlaei Române“ în privința căru a avut loc la sinodul eparchial următoarea petraectare:

Se presentă rugarea presidiului Reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului, prin care roagă sinodul eparchial a contribui într'un mod oare-care la susținerea foi pedagogice: „Școlaei Române“ care apare în Sibiiu*) redigiată de Basiliu Petri.

Luând în considerare, că cunoscințele pedagogice didactice ale învățătorilor dela școlaelor noastre populare, în urma împiegurărilor culturale de pînă acumă sînt încă atît de primitive, încăt față cu exigențele unei instrucțiuni raționale, se dovedesc de absolut neuficiente;

Considerînd, că literatnra română în părțile noastre e lipsită totalmente de opuri sau manuale, care

*) A apărut pînă la finea anului trecut; acum apare în Bistrița. Red.

ar puté da învățătorului român oarecari înviațiuni metodice la instruirea în obiectele de învățămînt ale școlaelor populare; avînd mai departe în vedere, că înaintarea școlaelor noastre populare față cu recerintele timpului a devenit o necesitate atît de urgentă și de importantă atît de mare, încăt nici un sacrificiu nu poate fi prea mare, dacă ar ușura realizarea tendențelor de cultură;

considerînd că foaia pedagogică „Școlaei Române“ cu materialul seu de eminență calitate este în părțile noastre unica foaie pedagogică didactică, prin care învățătorul român își poate completa cunoscințele sale teoretice și practice;

considerînd apoi și trista împiegurare, că foaia aceasta unică pentru desvoltarea învățămîntului la școlaelor noastre populare, după reaparența sa earăși stă se peară din cauza spriginului precar ce l'întimpină din partea publicului interesat de școală și din partea învățătorilor nostri;

în fine considerînd, că starea materială a învățătorilor nostri e tocmai pre atît de deplorabilă pe cît e necesitatea de mare de a posede foaia: Comisiunea scolară propune următorul decis:

Sinodul eparchial însăreacă consistoriul diecesan a indemna de nou prin cerculare îndreptate cătră proștea parochială, pe toți învățătorii și comitetele parochiale, ca să spriginească și să indemne pre toți iubitorii de cultură a spriginii din resputeri edarea foi „Școlaei Române“, recomandîndu-o spre procurare; pre lângă acest sprigin moral se i se otere și spriginul material avîsînd consistoriul diecesan a procura pe seama bibliotecelor fie-cărei școlae din diecesa câte un exemplar din amintita foaie antcipînd suma necesară din cassa diecesană pre lângă rebonificare din partea comitetelor parochiale care vor avé a pune prețul abonamentului în bugetul cultului. „Se primesce“.

Comunicăndu-Vé deci aceasta dispozițiune a sinodului nostru eparchial din Caransebeș, de odată cu provocarea la decisiunea adunării generale a reuniunii noastre din anul trecut 1879 de sub Nr. prot. 27 lit. b) subsemnatul presidiu își ea voie a Ve ruga, ca să binevoiați a dispune, ca și Reuniunea d-vstre să esopereze asemenea dispozițiuni favorabile la proximal sinod eparchial concerniute în favoarea susținerii foi „Școlaei Române“.

Bocea-montană în 3/15 Aprilie 1880.

Stefan Antonescu m/p. Ioan Marcu m/p. președ. reun. notariu.

Varietăți.

*) (Avansamentul din Maiu) Maiestatea Sa ces. reg. apost. s'a îndurat prea grațios a denumi:

De major-general pe colonelul Leonida Popp, supercomplet în corpul statului-major, comandant al brigadei de infanterie 15. Avansamentul acesta s'a făcut afară de tură sâ-rind preste 7 înși aspiratori.

De căpitani cl. I: pe căpitani cl. II Ioan Curescu în reg. de inf. Nr. 33 și Ioan Micleu în reg. de inf. Nr. 51.

De căpitani cl. II: pe locotenenții Teodor Sandul în reg. de inf. Nr. 50 și Nicolae Grecu în reg. de inf. Nr. 61.

de locotenenți: pe sublocotenenții George Popoviciu în reg. de inf. Nr. 61., Petru Cucu în reg. de inf. Nr. 64, Dumitru Ruja în reg. de inf. Nr. 64.

*) (Transferere). Locotenentul George Popoviciu jun. se transferază dela reg. de inf. Nr. 64 la Nr. 77.

*) (Comitatul Sibiului) își va fi în primele zile ale

*) Ne propussem se publicăm acest art istoric întreg într'un număr, pentruca publicul să na fie alitit al eei întrepris; înțelegem însă că se va tipări și separet într'o broșură, diopreună cu testul proiectului de lege și cu protocoalele conferenței juristilor, și fiind prea voluminos pentru un număr, a încetat necesitatea de a l' tipări întreg deodată. Red.

lui Maiu adunarea generală, carea va avea între altele și aleagă și pre mai mulți funcționari comitatensi. Locurile vacante până acum sunt numai provisoriu substitute și adevărat locul de controlor cu dl Antonie Henter până acum fost notariu al 3-lea și locul acestuia cu dl Stefan Stroia, până acum fost notariu al 4-lea, eară locul acestuia cu practicantul judecătoresc dl Ludovic Fabricius. Postul de arhivar comitatens fu înlocuit definitiv cu dl Ioan Baltes, preterinduse dl Petru Ciora, care dela organizarea comitatului incoace la ordinele comitelui și vicecomitelui, a purtat până acum arhivul, pe când arhivarul decretat dl Giebel, primia salariul de 800 fl. ca să facă disordini.

* (Comitatul Brașovului) își va ține adunarea generală în 8 Maiu n.

* (Esposiția de flori) despre carea amintim în unul din numerii „Telegr. Rom.” se va ține la Sibiu în grădina „Hermann” din 1—6 Maiu n.

* (O scenă sgomotoasă în parlamentul austriac). În casa deputaților austriaci s'a desbătut în ședința dela 24 cur. un proiect de rezoluțiune care cerea înființarea de clase paralele chehice la școala industrială din Pilsen. Deputatul ceh Dr. Krofta luase cuvântul pentru a apera proiectul. În discursul său fu însăș intrerupt de o scenă, pe care o înfățișăm după jurnalele din Viena în cele următoare:

D. Krofta: Mi pare foarte reu, dar dl preopinent me împinge prin espunerile sale pe un teren ce voiam să îl ocolesc cu totul. Dl deputat Fürth (antevorbitorul) și-a terminat discursul într'un mod sentimental și ar pute omul să deducă din sfârșitul acestui discurs, că antevorbitorul e omul cel mai onest, omul care are niște intențiuni din cele mai oneste (claritate-mișcări în stânga. Deputatul Fürth strigă intrerumpend: Omul cel mai onest! Asta tot se cuvine Mare nelinice, sgomot în stânga, strigări: La ordine!)

Prezidentul contole Coronini: Ve rog să me iertați dar nu pot permite nici să se presupună măcar despre ori și care prea on. membru din aceasta casă că este cel mai onest om. Regret foarte, dară trebuie să provoc pe dl deputat la ordine.

Dep. Dr. Krofta discutând relațiunile din Pilsen spune că guvernul de mai înainte nu a voit să întărească pe consiliarii cercului de școală aleși. După aceasta rectifică un sgomot ce circula prin foi despre faptul următoriu.

S'a povestit adevă, dice Krofta, că primariul din Pilsen a voit să aplice la o grădina de copii o învățtoare, dar nefiind directorul dela școala industrială mulțumit cu această aplicare el recurse la mijlocul de a posta dinaintea școlii un policist, care fu îndatorat a nu lăsa pe nime să intre. Din aceasta scire s'a dedus în ce pericol se află Germanii în Pilsen și s'a spus că togma era actuală de împăcare e de vină căci numai sub domnia acestuia s'a putut lămpla asemenea lucruri.

Scirea aceasta s'a constatat de ne-temeinică. Primariul, fiindcă învățtoarea de mai înainte dela școala de copii renegase la acest post din cauză că s'a căsătorit, a luat dispozițiunea, ca altă învățtoare să substituie pe cea de mai înainte. Fiind însă că directorul de școală industrială germană, respective substitutul său actual avea intențiunea de a așeza pe fca sa proprie în acest post, el puse pedeci învățtoarei substituției. Antăiu s'au făcut încercări să o înduplece cu vorba, ca să depună oficial, nevoind însă s'a întrebuițat forța, a voit să o îndepărteze cu forța din local. Deci primariul a trebuit pentru siguranța ei personală să pună un policist dinaintea școlii ca să nu între vre o nechieimat. Acesta e faptul. Nu s'a adus în pericol germanismul prin aceea că primariul s'a folosit de dreptul cel dă legea aplicând o învățtoare la o gră-

dina de copii susținută din mijloace comunale, ci el a voit numai să valideze legea față cu arogația unui învățtor care voia să pună pe fca sa într'un post, pentru care nu avea calificățiunea; ea este fată abia trecută din vârsta copilăriei, care îmbrăcându-se în costumul unui amor al unei *jeunesse dorée* din Pilsen, poate să impună, dar nu poate funcționa ca educatoare de eleve dela un institut de creștere pentru copii mici.

Aceste cuvinte provocară niște mișcări vii — un sgomot mare se escă în șirurile deputaților germâni pentru cuvintele oratorului. Unii cominciau altora cele dise. Dr. Herbst alerga dela un grup la altul pentru a face să resulte indignățiunea sa asupra insulelor ce i s'au făcut unei fete tinere și de omenie. „Asta e infam!” cu aceste cuvinte caracterisau deputații constituționali procedura deputatului boem. Deputații Herbst și Fürth se duseră la prezidentul spre a-i trage atențiunea la cele intemperate. Fürth duse prezidentului: Asta nu o putem suferi — s'a insultat o fată de omenie; eu ca deputat din Pilsen trebuie să apăr onoarea fielor de cetățeni din Pilsen. Mișcările deveniră tot mai vii precând Krofta și continua discursul — până sus pe galerii se aușiau expectorațiunile mâniei deputaților din partida constituțională: „Numai e săntă o noare fetel în această casă?” strigă un deputat din partida constituțională către grupa unor deputați slavi. Unul dintre acestia răspunde că fata în chestiune într'adeveră a cercetat un bal mascat costumată „ca Amor și în tricot”. „Un asemenea cas nu s'a mai întemplat!” dicea altul. Și Dr. Krofta vorbia mereu, nici că'i păsă de cele ce se petreceau în casă. Sfârșind cu discursul, prezidentul Coronini îl provocă a doua oară la ordine muștrând termîni necuviinșii de cari s'a folosit. Aplause prelunge, — mișcări vii — sgomot mare, expectorațiuni diferite, însoțită cuvintele prezidentului. Ședința s'a închis în sgomotul cel mai mare.

* (Focuri în păduri). În giurul Sighișoarei a ars în pădurile depe acolo în 17 și 19 Aprilie. Asemenea a ars pădurile eriale dela Gilău și acum de curând în pădurile comunei Buda.

* Muscele de Columbaci au pornit în două soiuri. În Timișoara au periclitat viața unui cocieru. La Ghioroc și Clopodia au omorît cai și vite cornute. — Dela Deva se scrie că acolo muscele, care se vede au venit dela Arad pe Mureș în sus, au omorît vaci și bibolițe.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Biblia și Natura.

(Încercări după raportul între Biblie și Natură).

V.

Cu privire la stele ne împărtășesc Moise mai de aproape atăta, că și ele sunt create de Ddeu jca toate lucrurile visibile, de aceea și dice în cuvinte generale: „la început a creat Ddeu cerul și pământul”. A scrie mai departe o cosmogonie nu a intențiunat Moise, fără cel mult o geogonie; seau după ce odată Moise ne spune un adevăr, că adevărat Ddeu a creat totul ce vedem, mai vrea se ne împărtășească încă un alt adevăr, că Ddeu a pregătit omului, creațiunei celei mai înalte încă înainte loc de locuințe. În o atare geogonie, precum i a plăcut lui Moise a scrie, stelele au să fie amintite și reprivite încă adevărat stau în relațiune cu pământul. Pământul nu este a se privi din punct de vedere astronomic ca punct principal, ca centru al universului; pentru Moise însă pământul este deja punctul principal și centrul universului, este teatrul unui șir de

evenimente, pre cari le enarează în opul lui, este privelista a toată istoria, a cărei introducere o formează referatul creațiunei. În ce raport astronomic stă pământul cu alte corpuri a lumii stelate, aceasta nu l'interesează pre Moise în geneză. El ne spune mai mult despre soare și lună; chiar și pământul în astă privință îl interesează în cât este menit de locuința omului, de oare-ce tema lui este a descrie „gesta Dei inter homines” nu însă a face o descriere fizică a pământului. Ce sunt stelele pentru sine, față cu altele, are a căuta astronomia. Pentru biblie este de interes întrebarea, că ce sunt stelele pentru oameni, și aceasta întrebare o răspunde biblia cu precisiune și încă în favorul lui Strauss, că adevărat ele sînt puse pe vreme l) sau cu alte cuvinte stelele servesc ca chronometrii ai pământului.

Din acest punct de vedere este mai departe chiar așa de adevărat, ceea ce din punct de vedere astronomic este fals, că soarele și luna sînt desemnate în Geneză ca cele mai mari corpuri luminătoare.

Da într'u adevăr sunt cele mai mari nu pentru omul învătă și scrătătoriu, ci pentru acela, care vrea să fie servul lui Ddeu, ce admirează mărimea puterea și înțelepciunea Creatoriului în modul precum am vădut la Kepller. Părintele Chrysostom 2) ne spune altcum, pentru-ce soarele și luna sînt cele mai mari. El dice că sînt cele mai mari nu cu privire la cantitate lor, ci cu privire la efectul și puterea lor, pentrucă sînt stele cu mult mai mari ca luna, dar efectul lor nu e simțit așa tare pre pământ. În o descriere fizică a pământului, Palestina va primi poate o pozițiune de tot subordinată, între cele lalte țeri, și Bethlehem un loc poate încă și mai util între cetăți! În istoria religiunei va fi Palestina mai mult de cât America și Bethlehem mai mult de cât Parisul, Londonul s'au altă cetate! Ce loc li se vor asema pământului, soarelui, lunei între alte stele, ne vor spune sistemii de astronomie. În primul cap. al bibliei nu vor juca atăta rolă de cât cum le-a dictat scrietoriul ei.

Să trec acum eară la cuvintele lui Strauss unde se află lucrul întors „că la crearea și formarea pământului nu s'ar fi întrebuițat de tot cinci zile, ci din contră pentru producerea stelelor, planșilor și lunilor numai o singură zi”. La aceste se poate răspunde că referatul Hexameroniului ca o geogonie și nu Cosmogonie, nu are nimic de a face cu formarea stelelor; el ne vestesce formarea pământului și verbesce de stele în ziua a patra, nu că doară antăi și mai antăi s'ar fi creat și format în aceea și zi, ci numai că în ziua a patra pășesc mai antăi în raportul lor de astă-zi cu pământul s'au viceversa: Geneza nu dice, că stelele s'au format în ziua a patra, și dacă vom lua strins lucrul ne spune, că în ziua a patra au pășit ca chronometrii ai pământului. Creatus'au stelele în timp mai lung sau mai scurt, de odată cu formarea pământului, înainte sau după, nu interesează pre Moise. În geogonia lui au trebuit să fie amintite cu deosebire atunci, când li s'a regulat și fisat raportul lor față cu pământul 3). Se pare altcum a fi deosebit de greutate chiar și celeritatea luminei, carea e calculată pre secundă cam cu 42,000 miliri geografice 4). Cu toate că celeritatea este așa mare, totuși astronomii învătă, că sînt stele fixe, a căror lumină până ce ajunge la noi are lipsă de 8—12 ani, a altor stele 4000 ani, acelor ce formează calea laptelui după mai multe miriade de

ani dela crearea lor, atare învățătura produce greutate numai celor, ce în strins la înțelesul literariu al Hexameroniului și acestia pot se dăca cu un naturalist englez: „pentru-ce să nu fi creat Ddeu toate stelele astfel, în cât dela momentul ivirei lor să și fi trimis rațele de o dată până în cele mai departate regiuni”. Pentru cei liberali însă stelele au timp la dispozițiune de ajuns ca să și poată trâmite rațele până la noi. Întru adevăr o atare învățătura nu a ar fi de desprețuit, că și are temeiul pre observațiuni.

Și acum vine la rând cea mai periculoasă imputare a lui Strauss. El dice: soarele după Moise luminează mai antăiu în ziua a patra, și totuși în ziua antăiu este lumină, efeptuindu-se lumina prin soare, după cum scie fie-care prunc. Nu este greutate și absurditate dela Moise, că el n'a știut, precum scie fie-care prunc că lumina e esperată dela soare; Moise a știut aceasta și ne spune limpede în p. 17 că soarele și luna au fost menite să deo lumină, cu toate aceste ne spune, că înainte de soare a fost lumină. Prin aceasta ne învătă Moise — privom cele 6 zile ca periode de 24 oare sau de o durată neotărit de mare — următoarele: din ziua a patra, adevărat de când pământul a intrat în raportul lui stabil cu stelele, lumina a fost incopciată de stelele firmamentului, dar și înainte de momentul acesta a fost lumină: căci cuvintele „se fie lumină și s'a făcut,” ne spun nice mai mult nici mai puțin decât că la mandatul lui Ddeu s'a făcut lumină. Fosta acum cu puțință, că lumina, carea acum e nedespărțită de soare precum ne spune aceasta și Moise în p. 17 să fi existat mai înainte ca independentă? ori să dăca așa: poate exista fără cauză? Atare întrebare o răspund cu o contraintrebare: Ce este lumina? Știința n'a răspuns încă această întrebare! Fenomenul acesta este știința de tot necunoscut cu privire la esența și natura lui. 5) Mai de mult au ținut oamenii lumina de o materie fină, ce pucedea dela corpurile luminătoare. În locul acestei ipoteze, numita teorie a emanațiunei, a fost în curs teoria vibrațiunei sau undulațiunei, după cari lumina se produce în urma vibrațiunei părțicelilor celor mai mici ale corpurilor luminătoare, și atari vibrațiuni se propagă prin o materie fină și estinsă preste tot, numită Ether, în modul cum se propagă sunetul prin aer. Scrătătorii mai noi propagă și această părere, că lumina și celelalte imponderabili: căldura, magnetismul și electricitatea sînt cumnați și stau în strinsă legătură. 6) Ori cum se fie, geneza nu are de a face cu atari teorii. Ea dice numai că lumina s'a produs în urma mandatului divin. În ce mod a escoperat Ddeu lumina, din ce și prin ce, nu ne spune geneza. Și astăzi pământul este luminat regulat de soare, astronomia a cărei sorginte este observarea fenomenelor, nu va pute documenta, că Ddeu a escoperat lumina prin alte mijloace înainte de ziua a patra, adevărat înainte de ce s'a fisat raportul de astăzi între pământ și soare. Dacă Strauss dice că după biblie a existat schimbarea de zi și noapte și înainte de ziua a patra, atunci atare obiecțiune își are temeiul pe o neînțelegere. De oare-ce nu mai în ziua a patra a așezat Ddeu soarele spre stăpânirea zilei și luna spre stăpânirea nopții adevărat ca adevăratu chronometrii i. e. După limbagiul

4) Humboldt, Kosm. III 91.

5) Ulrici, Gott und die Natur: despre natura proprie a luminei încă nu este nici o siguranță, deși sînt cunoscute foarte multe însușiri ale ei, de aceea se bazează pre ipoteze numai, toate încercări de a explica aparența ei, p. 92.

6) Ulrici I. c. pp. 110, 123, 137.

1) cuvânt luat din psalmi.

2) om. VI în Genes.

3) Kurtz, I. c. p. 101 Bosen das Christenthum p. 749.

comun numai acum mai întâiu se începe aparenta apunere și răsărire a soarelui, ori se dă în limbajul învățaților, numai acum se începe regulata rotire a pământului în jurul soarelui și a soarelui, după care s'a început măsurarea timpului de zile, ani etc. Înainte de ziua aceasta biblia nu cunoaștea atare schimbare și încă o schimbare regulată de 24 ore.

În modul acesta s'ar putea combina referatul bibliei cu rezultatele astronomice, și încă cu privire la cronologie numai dacă vom privi cele 6 zile nu ca perioade ci ca 6 momente principale ale activității creatoare a lui Dzeu ce se pot deosebi logice, căci în modul acesta ceea-ce genesă deosebesce logice, cronologice se poate combina și aceasta o pot face astronomii și geologii fără a fi împedecați de genesă. Mulțumită ție Dzeule, că ne-ai revelat cuvântul teu prin biblie și natură.

A. Ghidiu.

Lista Nr. 17

a contribuțiilor încurse la comitetul sub-venit în folosul inundațiilor. *)

Transportul totalului din Lista Nr. 16 publicată în Nr. 43 a.c. al „Telegrafului roman“ . . . f. 2725.70

- Prin D. Basiliu Halmagy controlor în pensie în Sebeș infer. dela următorii de acolo: Ioan Micu 50 cr., A. Stoica 40 cr., N. Ritivoiu 40 cr., N. Nistor 20 cr., N. Flucea 20 cr., Ioan Costea 40 cr., T. Mangu 10 cr., B. Halmagy și familia 2 fl., Ioan Doican 50 cr., A. Micu 40 cr., Ioan Roman 50 cr., I. N. Tatoi 10 cr., T. N. Roman 10 cr., I. Relea 10 cr., T. B. Telvan 20 cr., I. Ch. Stoica 20 cr., T. Roman 30 cr., M. Costea 40 cr., D. Faur 20 cr., Vas. Roman 40 cr., I. N. Telvan 10 cr., Ios. B. Telvan 20 cr., G. Faur 20 cr., Stefan Micu 20 cr., Nic. N. Nistor 20 cr., I. Andraș 10 cr., Vas. Popa 30 cr., Vas. Dragota 10 cr., I. Aldea 5 cr., I. Totan 5 cr., Sim. Totan 3 cr., Adam Moldovan 10 cr., I. Kindea 20 cr., I. Maerean 10 cr., S. Bucurenciu 30 cr., Al. Petruș 50 cr., Ios. Maerean 20 cr., I. Cirișiu 20 cr., I. C. Roman 40

cr. T. E. Iacob 10 cr., G. Cioca 10 cr., T. Roman 20 cr., bis-er. gr. or. 2 fl., suma . . . f. 13.53

Prin Dl Alimpiu Barboloviciu Vicar for. gr. cat. episcopesc al Silvaniei ca rezultat al mai multor colecte în tractalul protoposcol al Crasnei Vălcăului aume dela următorii: A. Barboloviciu 5 fl., G. Maior 1 fl., Marcuș 1 fl., S. Oros 1 fl., miserul popor rom. din Simleu 1 fl. 72 cr., poporul rom. din comuna Marin 4 fl. 40 cr., poporul român din com. Sigu 1 fl. 40 cr.,

Prin Ig. Sivu din com. Malu 1 fl. 29 cr., și din com. Sirbi 1 fl. 03 cr., din com. Peciu 1 fl. dela par. B. Marincea și popor. rom. 9 fl. 50 cr., dela I. Popiliu preot în Vălcăul ungar. și dela popor. rom. 4 fl., dela poporul din comuna Petenia 1 fl. popor. din comuna Cr. Horvath 2 fl. dela I. Moldovan paroch, și popor. rom. din Banișor și Banu 12 fl. 73 cr., prin Greg. Simon preot, dela popor rom. din comunele Huredu, Poita, Pleșca 4 fl. 25 cr., dela D. Barnuș not. și dela popor rom. din com. Halmasdu 7 fl., Al. Vicaș preot 2 fl. din comuna Hada-Giorteleacu 1 fl. 75 cr., Stef. Pop preot 1 fl., popor rom. din Babbia 2 fl. dela P. Aciu paroch și poporul român din Cehiul Simleului 6 fl. 50 cr. dela I. Calona și popor. rom. din Valcaul rom. 4 fl. 70 cr. S. Bocșa 1 fl. I. Coaciu 1 fl.

Suma f. 79.27
Totalul cu ziua de astăzi . . . f. 2818.50
Sibiuu 20 Aprilie n. 1880.

Comitetul pentru ajutorarea inundațiilor

Nr. U. 695. 1879. [23] 3-3

Pertractare de oferte.

În 21 Maiu an. cur. între oarele 10-12 înainte de ameași va avè loc o pertractare de oferte pentru explotarea pădurilor domeniale ale celor **Șapte județe**, situate în revirul munților **Sadului și Lotrului** și constatatoare din **brași și fagi**, sau prin tăiere totală sau prin rârre (Kahl — sau Plentnerhie) la oficial central al **Universității săsesci din Sibiu, piașa mare Nro. 15.**

Planurile de tăiere și condițiunile contractuale se pot vedè la **Oficiul central al universit. săsesci.**

Bursa de Viena și Pesta
din 29 Aprilie 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	105.20	105.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	82.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.75	98.25
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	85.50	85.75
Împrumutul drumurilor de fer ung. Obligatiuni ung. de rescumpărarea pământului	124.50	124.50
Obligatiuni ung. cu clausulă de sorșire	94.—	93.50
Obligatiuni urbariale temeșane	93.50	92.75
Obligatiuni urb. temeș. cu clausulă de sorșire	—	92.75
Obligatiuni urbariale transilvane. Obligatiuni urbariale croato-slavonice	92.25	93.—
Obligatiuni ung. de rescumpărarea decemii de vin	93.—	—
Datoriile de stat austriacă în hârtie	92.75	92.25
Datoriile de stat în argint	72.75	72.70
Renta de aur austriacă	73.25	72.50
Sorși de stat dela 1860	88.85	88.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	130.50	130.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	887.—	836.—
Acțiuni de credit austr.	274.50	274.90
Argint	263.50	263.50
Sorși unguresci cu premii	—	112.—
Galbin	5.61	5.57
Napoleon	9.48 1/2	9.47
100 marce nemțesci	68.65	68.70
London (pe polița de trei luni)	119.15	119.10

Economico.

Sibiuu, 27 Aprilie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 7.70-8.70; Grâu sêcărș, fl. 6.20-7.20; Sêcărș fl. 5.40-5.80; Orz fl. 5.20-5.60; Ovș fl. 3.30-3.70 Cueuruz fl. 4.20-5.20; Mălin fl. 6.-7; Cartofi fl. 3.-3.60; Semênțăde cânepăfl. 8.-9.; Mazere fl. 8.-10; Linte fl. 11.-12; Fasole fl. 7-8 pro 50 chilo; Păină de pâne fl. 8.50; Sălină fl. 37-40; Unsoare de porc. fl. 35-40; Sêubrut pro 50 chilo fl. 16.—; Sêu de luminări fl. 24-25; Luminări de sêu 50 chilo fl. 28-29; Săpun fl. 20-21; Fân 50 chilo fl. 1.05-1.15; Căneapă pro 50 chilo fl. 16-18; Lemne vârtoase de foc pro metru cubic fl. 3.75 Spirit pro grad 55-60 cr. pro chilo; carne de vită 44-46 cr.; Carne de vițel 45-50 cr. carne de porc 50-54 cr.; carne de berbec 50 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Arad, 24 Aprilie n. Pro hectolitru: grâu fl. 10-11; sêcărș fl. 9-9.50; orz fl. —8; ovș fl. 7.40-7.60; cueuruz fl. 6.80-7.40; vimiri fl. 7-8 Spirit en gros fl. 33-34, fără vas, en detail fără

vas cu fl. 34.50; și cu vas cu tot cu fl. —37 per 100 litro %/o. De astădată toate articule fure binșor căutate și trecură cu preșuri foarte bune, cu deosebire bucatele, pro cum mai ales grăul, sêcărș și cueuruzul. Mai slab a trecut orzul și ovșul.

(Grăul muced) se curățã de mucedală prin aceea, că se presară bine cu prav de cărbuni, și mestecat așa zace vre o căteva sêptemâni. Cărbunele i trage toată umezeala și mirosul cel greu. După aceea grăul se curețã de cărbuni printro mașină menită pentru acest scop. Grăul se înfelege trebuie sê se țină la locuri foarte uscate.

(Gunoii roselor) se face mai bine prin leșia și apa cu zoale, carea provine dela spălutul hainelor. Cu aceste se udă roșele în Aprilie și Maiu de 2 ori pe sêptemână. Acest gunoii are efect sigur și foarte bun.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitatiuni: în 28 Maiu și 28 Iunie imob. lui Ioan Hadnagy în Dalmoc; în 29 Maiu și 30 Iunie imob lui Albert Imecs în Imecsfalva; în 26 Maiu și 26 Iunie imob. baronului Ioan Apor în Al-Feltorja; în 3 Maiu imob. lui Petru Vajna în Osdola (trib. K. Oșorheia); în 3 Maiu imob. lui Michail și Mariei Theil în Șelimer (trib. Sibiu); în 24 Maiu și 24 Iunie imob. lui Ioan Nagy și remasului după Sara Căpitan în Cernat (trib. Brașov); în 26 Maiu și 26 Iunie imob. masei concursuale a lui Ludvic Rusch și soși în Sibiu (trib.); în 25 Maiu și 25 Iunie imob. lui Simeon Korkos și soși în Abrud (judec. cerc.); în 2 Maiu imob. lui Michail Friedsam în Bălcaci (judec. cerc. H. susêu); în 3 Maiu imob. lui Ioan Farkas în Cluj (trib.); în 9 Iunie și 9 Iulie imob. lui Michail Sebesteny în Lengyelfalva (trib. Odorheiu).

Prafurile musante laesative din Elöpatak

conțin compozițiunile chemice solutive ale apelor minerale renumite din Elöpatak.

Un efect eminent au aceste prafuri la catar de stomach, spasmi de stomach, slăbiciune de mistuire, lipsa de apetit, arsură în gât, umflături de ficat și splină, îngroșarea ferei, petri în feare și gălbănare la respirarea grea și bătarea de inimă, gazuri în testine, boala apei, hemoroide, la afecțiuni cataricale ale rerunchilor, a beșiciei și canalului de urină, în contra formării de nisip, la catare cronice și umflături ale matricei, curgere, dispozițiune la vrsare de sânge, la amefeli, suirea sângelui cătră cap și cătră piept.

Aceste prafuri întrec în efect atât sarea scumpă de Karlsbad, cât și prafurile lui Seidlitz.

Prețul unei scăuice ce cuprinde 12 doze cu îndreptariul spre folosire cu tot 1 fl.

Depositul general: În Brașov la apotecariul Szava; în Sibiu la F. A. Reissenberger, comerciant. [16] 4-12

Scrisurile fonciari sînt mai puțin expuse fluctuațiunei cursului.

Învit deci la cumpărare de scrisuri fonciari ale

Institutului de credit și de economii „Albina“

din Sibiu, cari aduc interese de 6% (șese la sută) și sînt un efect foarte bun pentru plasare de capitale.

1. Aceste scrisuri se rescumpără în cel mult 20 ani dela datul lor prin tragerea sorșii astmod, că din fie-care serie, adecã din totalul scrisurilor emise într'un an, se trage la sorși în fie-care an cel puțin a 20 a parte după categorii de fl. 100, fl. 500 și fl. 1000.

2. Scrisurile fonciari eșite la sorși se rescumpără în deplina lor valoare nominală la șese luni dela ziua tragerii.

3. Cuponii de interese se plătesc la semestru în 1 Aprilie și 1 Octomvra a fiecărui an și sînt scutiți de contribuțiune.

4. Pentru plata punctuală a intereselor și capitalului scrisurilor fonciari garantază:

a) toate ipotecele pro cari institutul a dat împrumuturi ipotecari. Prin articolul de lege XXXVI, din anul 1876 acele ipotece sînt destinate exclusiv pentru asigurarea detentorilor (posesorilor) de scrisuri fonciari și dreptul acesta este întabulat espres pe acele ipotece. După statutele sale însă institutul împrumută numai până la 1/3 a valorii ipotecei; b) un fond de 200,000 fl. prescriș prin numita lege și separat din capitalul de acțiuni al institutului fl. speciala asigurare mai departe a posesorilor de scrisuri fonciari; c) cea-laltă avere a institutului.

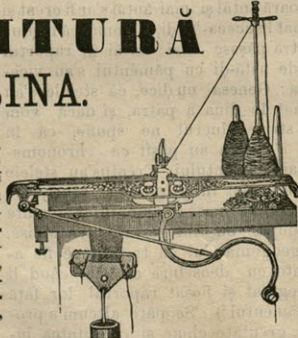
Aceste hârtii de valoare sînt deci foarte recomandabile pentru fructificarea de capitale ale particularilor, ale fondurilor publice, ale pupiilor și pentru cautiuni. Ele sînt deja notate cu bun preș la bursa din Budapesta și se vënd în cursul zilei la

P. I. Kabdebo,
bancariu în Sibiu.

[20] 3-4

ÎMPLETITURĂ CU MAȘINA.

Acurând prin cumpere tatal meu N. Simtion negoțul de împletitură cu cinci mașine, mai nainte Th. Tontsch, strada Cisnădiei Nr. 23 și învățând foarte bine împletitul cu mașina, me recomand p. t. public a confecționa (fabrica) ciorapi femeiesci și bărbătesci (de toată mărimea și culoarea — fără cusătură, lucrăți ca cu mâna, din lână, bambac, ață sau metasă); mai departe gamași, veste femeiesci, cingători, haine de copii, plapome, fuste, șaluri, tulpanuri etc. etc.



Primesc și ciorapi purtați spre a'i repara și recomand totodată depositul meu de marfă gata.

EMILIA SIMTION,
Sibiuu,

strada Cisnădiei Nr. 23 (odinoară coroana ung.), curtea 2., etajul I.

Vëndare de mașine de împletit facon de Dresda, de construcțiunea cea mai nouă. (Cămpărătorii de mașine de împletit, la dorință, primesc instrucțiunea gratuită).

Comandele din afară se vor efectua foarte prompt și eștin. [13] 6-6